

ESZMECSERE

Az ifjúság jogai

Élénken emlékszünk még mindannyian arra a cikkre, amely a „Hid” hasábjain pár hónapja jelent meg. Az ifjúság egyik szellemi vezetője írta. Támadta a magyar nemzeti kisebbség vezéreit s bár szavait egy vidéki lap vezércikkírójához adresszálta, úgy fogalmazta meg mondandóit, hogy érthetett belőle ama bizonyos Bodóné is.

Hibáztatta a magyarság vezető embereit, hogy egyedül állanak, nincs mögöttük hadsereg, népük már régóta más úton jár, más, új, ifjú prófétákra hallgat. S mindez azért, mert a vezetők nem érintkeznek a néppel, nem ismerik ennek kívánságait, szükségleteit, panaszait.

Válasz a cikkre sokáig nem érkezett. A vezetők hallgattak. Nagy és sok okuk volt rá, amelyek tárgyalása nem eshetik e kis írás keretei közé.

Ebből azonban nem következhetik, hogy mindenben helyeselték is a cikkíró állításait. Bár meg kell állapítani, hogy egyes tényállításai, illetve következtetései megfelelnek a fennálló viszonyoknak, illetve azokból egyszerűen folynak.

Azt azonban józan ésszel még sem lehet kívánni, a forróvérű fiataloknak sem szabad követelnie, hogy az öregek most már álljanak félre s kardcsapás nélkül adják át helyüket a ifjú nemzedéknek. S ezzel minden feltétel és kikötés nélkül rájuk bízzanak egy oly értékes örökséget, helyesebben ez örökséggel való gazdálkodást, amelyért a történelem előtt mégis csak az idősebb nemzedék a felelős egyelőre.

A válasz időközben megérkezett. Azt a bizonyos kardcsapást a magyarság általán elismert vezére a szentai gyűlésen tette meg.

Megtette pedig úgy, hogy azzal a világeért se ontson vért. Megtette szeretettel, megértéssel az ifjúság tomboló tettvágya iránt, megtette úgy, hogy ezzel valósággal meghívta a magyarság vezetésre hívatott fiait, hogy jöjjenek, álljanak mellé, segítsenek neki az útmutatás, a felelősség vállalás nehéz munkájában.

Mindezt egy népszerű hasonlat keretében. Szavait a legnagyobb részt földesgazdákból álló gyülekezethez intézve, a gazdasági életből vett igazán találó példát hozva fel megvilágosításra.

— Vajjon Önök gazdák, — mondotta — hogyha harmadnegyedfü csikaikat hámba akarják törni, úgy csinálják-e, hogy két ily csikót egymásmellé fognak be ugyanabba a kocsiba?

— Ugyebár nem! — felelt mindjárt reá. Hanem minden ily ficánkoló hevesvérű állatot egy-egy idősebb paripával vagy kancával fognak egybe s ennek a nyugodt vérű öreg lónak a segítségével és vezetése mellett fogják lassan megtanítani a fiatal állatot arra, hogyan kell a kocsit húznia, az ekével a földet hasogatnia, szóval gyümölcsöző munkát végeznie.

— Hogyha nem így cselekednének s két fiatal csikót fognának egymásmellé, bizony ezek szanaszét húznák, szagatnák a hámot, világga futnának s tönkre zúznák a kocsit, a kocsist, mindent, ami érték s nem hasznot, hanem kárt okoznának.

Ezek voltak a vezér szavai.

De valaki a hallgatóságból azt vetette közbe, hogy a csikót az anyja mellett kell a hámba törni. S ez a közbeszóló még közelebb járt az igazsághoz.

Íme milyen egyszerű és könnyen megfejthető az apák és fiak közötti állítólag nehéz kérdés.

Csak nem szabad egymást ellenséges szemmel néznünk s le kicsinyléssel, rosszakarattal egymáshoz közelednünk.

Forduljon a fiatalság szeretettel és megértéssel az idősebb nemzedék tagjaihoz s meg lehet győződve arról, hogy a korosabbak ugyanolyan szeretettel és megértéssel fogadják őket s állítják be a népvezetés nehéz munkájába.

Mert higyjék el a fiatalok, hogy a mai nehéz időkben egy kisebbségi nép irányításához nem elégséges az ifjonti tűz, a bátorság, a tudomány legújabb vívmányainak a birtoka és alkalmazni tudása, — kell még valami s ez az öregek nyugodt vérmérséklete, megfontoltsága, a távoli következményekkel való számolni tudás, a lehetőségek szorgos vizsgálata s mérlegre tétele.

Ez utóbbiak latbavetése nélkül az ifjonti tűz esetleg magát, annak birtokosát égeti meg — a közre való minden haszon nélkül, — a bátorság botorsággá válik, amiből a köznek csak kára származik, a tudás fájának gyümölcse pedig a kisebbségi népcsalád örök kárhozatának forrásává válhatik.

Fogjunk tehát kezét ifjú barátaim s vállat válloz vetve iparkodjunk közös erővel kivezetni népünket abból az irdatlan pusztaságból, amelyben immáron féltucat esztendeje bolyongunk anélkül, hogy az Úr világító oszlopa vezetne bennünket s anélkül, hogy az Úr mannával táplálná árva népét.

A politika a lehetőségek tudománya. S mi tudjuk öregek, hogy mily kevés lehetőség adódik manapság arra, hogy valamit népünk javára kivívjunk. De mindjárt kiszélesedik előttünk a lehetőségek mezeje, amint összefogunk. Mert nő az erőnk. Azonnal összeszűkül az viszont, amint mint oldott kéve széthullunk. Mert fogy az erőnk.

Ezidőszerint erőnk ismét fogyóban van. De addig prédikáljuk,